

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน และสัมฤทธิผลทางการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

๑. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน และสัมฤทธิผลทางการเรียน
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของนักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยแยกตามระดับชั้นเรียน และเพศ
๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน ของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยแยกตามระดับชั้นเรียน และเพศ
๔. สร้างสมการทำนายสัมฤทธิผลทางการเรียน โดยใช้คะแนนอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน เป็นตัวทำนาย

สมมติฐานของการวิจัย

๑. อัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน และสัมฤทธิผลทางการเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง
๒. นักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์สูง และความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่า จะมีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายในตนต่ำ
๓. นักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่า จะมีอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่านักเรียนในระดับชั้นที่ต่ำกว่า

๔. เด็กเรียนหญิงมีอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่านักเรียนชาย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓, ๔, ๕ และ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัด และเชิงเทรา จำนวน ๕ โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๔๐๐ คน ชาย ๒๐๐ คน หญิง ๒๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบถามวัดอัตมโนทัศน์ของเพียร์สและแฮร์ริส (The Piers and Harris Children's Self-Concept Scale, 1965)
๒. แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของแครนคอลลี และคณะ (Crandall & et. al., 1965)
๓. คะแนนสอบประจำภาคกลางของนักเรียน

การทดสอบกลุ่มตัวอย่าง

ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้ Pearson's Product Moment ระหว่างตัวแปร ๓ ตัว คือ อัตมโนทัศน์กับความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน อัตมโนทัศน์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
๒. สร้างสมการทำนายโดยใช้อัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน เป็นตัวทำนาย สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

๓. ทดสอบความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระหว่างกลุ่ม นักเรียนที่มีคะแนน อัจฉริยะและความเชื่ออำนาจภายในตนสูง กับกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนอัจฉริยะและความเชื่อ อำนาจภายในตนต่ำ ด้วยการทดสอบค่า ที (t-test)

๔. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) โดยมีระดับชั้นเรียนและเพศเป็นตัวแปรอิสระ และคะแนนจากแบบสอบอัจฉริยะและความเชื่ออำนาจ ภายใน-นอกตน เป็นตัวแปรตาม และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัย

๑. อัจฉริยะ ความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความ สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๒. นักเรียนที่มีอัจฉริยะสูง และความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่าจะมีสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีอัจฉริยะและความเชื่ออำนาจภายในตนต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๓. อัจฉริยะของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประถมปีที่ ๕ และประถมศึกษาปีที่ ๖ สูง กว่าของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และประถมศึกษาปีที่ ๖ สูงกว่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๔. นักเรียนชายและหญิงมีอัจฉริยะและความเชื่ออำนาจภายในตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ไปใช้สำหรับครู

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อัจฉริยะและความเชื่ออำนาจภายใน มีความสัมพันธ์เชิง บวกในระดับสูงและสามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้ ดังนั้นในการเรียนการสอน ครูจึง ควรหาวิธี เสริมสร้างทัศนคติดังกล่าวได้ดังนี้

๑. ความสามารถเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนได้รับการยอมรับยกย่อง จากผู้อื่น และช่วยทำให้เขามีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น ดังนั้นครูจึงควรให้เด็กได้มีโอกาสค้นหาและพัฒนาขอบเขตความสามารถตามศักยภาพของเขา โดยจัดการเรียนการสอนให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียนอย่างทั่วถึง ครูต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เด็กได้กล้าแสดงออกถึงความสามารถของตน และควรจัดวิชาพิเศษหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้สำรวจและเพิ่มพูนทักษะความสามารถของเขากว้างขวางขึ้น

๒. ครูควรมอบหมายงานที่มีความเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก และเปิดโอกาสให้เขาทำงานและค้นพบความสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูช่วยเน้นให้เขาเห็นถึงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกับผลของพฤติกรรมนั้นว่าเป็นเพราะตัวเขาเองทำให้เกิดขึ้น เพื่อช่วยเสริมสร้างให้เขาเกิดความมั่นใจ ภูมิใจ มีแรงจูงใจ และพยายามที่จะทำงานต่อไป

๓. การให้ผลย้อนกลับ (feed back) ต่อการกระทำของนักเรียนนั้น สำหรับพวกที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกคนนั้น เป็นผู้ต้องการผลย้อนกลับมากที่สุด การรู้ผลของการกระทำจะช่วยให้เขารู้จุดบกพร่อง และปรับปรุงการกระทำของเขาใหม่ได้ ถ้าครูให้ผลย้อนกลับแต่เฉพาะทางบวกโดยไม่พูดถึงจุดบกพร่องของเขา กลับจะทำให้เขามีความเชื่ออำนาจภายนอกเพิ่มขึ้นอีก ส่วนพวกที่มีความเชื่ออำนาจภายในคนนั้น ผลย้อนกลับของครูไม่มีอิทธิพลต่อตัวเขาเท่าไรนัก เพราะเขาจะค้นพบว่า การกระทำของเขานั้นผิดหรือถูกได้ด้วยตนเอง และปรับปรุงการกระทำของเขาใหม่ให้เกิดผลตามที่เขาต้องการได้ ด้วยความพยายามอย่างเป็นขั้นตอนและมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาถึงเรื่องนี้ต่อไป ควรมีการควบคุมตัวแปรสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social enviroment) ที่พบว่าเกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน เช่นสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว การรับการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้สามารถแปรผลและอภิปรายผลการวิจัยได้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากครอบ-

ครัวของชนชั้นต่ำ มีทัศนคติที่ต่ำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวของชนชั้นอื่น เพราะมีความคับข้องใจสูง^๑ จากผลการศึกษาของ ฆูนิช^๒ (Zunich, 1964) พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวของชนชั้นกลางมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง และมีความรับผิดชอบมากกว่าเด็กในชนชั้นต่ำ แครนดอลล์ แคทคอฟสกี และ แครนดอลล์^๓ (Crandall & Katkovsky and Crandall, 1965) ก็พบว่าเด็กจากครอบครัวชนชั้นต่ำมีอำนาจภายในตนต่ำกว่าเด็กในครอบครัวชนชั้นกลางและชนชั้นสูง โดยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะพ่อแม่ของเด็กประกอบอาชีพที่ไม่มีเกียรติ ขาดการศึกษา และขาดเงินที่จะปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เด็ก สำหรับตัวแปรด้านการอบรมเลี้ยงดูนั้น พ่อแม่ที่ให้การยอมรับและปกครองแบบประชาธิปไตย จะมีทัศนคติและเชื่อมั่นในตนเอง หรือมีความเชื่ออำนาจในตนเองมากกว่าบุคคลที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งหรือปกครองแบบเผด็จการ^๔ โจ^๕ (Joe, 1971) ได้สรุปผลการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กว่า พ่อแม่ที่ให้ความอบอุ่น สนับสนุน ยอมรับ มีความยืดหยุ่นปรับตนเองได้ มีวินัย เสมอต้นเสมอปลาย และอบรมให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง จะทำให้เด็กมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่าเด็กที่ถูกพ่อแม่ละเลยทอดทิ้งไม่สนใจ ใช้อำนาจข่มขู่ และตำหนิ-วิจารณ์เด็ก ดังผลการศึกษาของแคทคอฟสกี แครนดอลล์

^๑ E.B. Hurlock, Personality Development, p. 227.

^๒ M. Znnich, "Attitudes of Lower-class families," Journal of Social Psychology, 1964, 63:367-371.

^๓ V.C. Crandall, W. Katkovsky and V.J. Crandall, Children's Belief in Their Own Control of Reinforcement in Intellectual Academic Achievement Situations," Child Development, p. 105-106.

^๔ E.B. Hurlock, Personality Development, p. 117.

^๕ V.C. Joe, "Review of the Internal Control Construct as a Personality Variable," Psychological Reports, 1971, 28, 916-640 cited by J.P. Moursund Learning and the Learner, p. 33.

และก๊อต^๑ (Katkovsky & Crandall and Good, 1967) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง อายุ ๖-๑๓ ปี

๒. ควรศึกษาว่าการอบรมเลี้ยงดูตามวัฒนธรรมในสังคมไทยนั้น มีผลต่อทัศนคติและความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตนของเด็กอย่างไร

๓. ระดับอายุเป็นสิ่งที่นำมาศึกษาว่ามีผลต่อความเชื่ออำนาจภายใน-นอกตน ดังผลการวิจัยของ ดิสเตฟาโน ไพร์เออร์ และสมิธ (Distefano, Pryer and Smith, 1971) หรือไม่ และระดับอายุ หรือการเรียนรู้อะไรที่ส่งผลต่อความเชื่ออำนาจภายในคนมากที่สุด

๔. น่าจะมีการศึกษาว่าการเรียนการสอนวิธีใดที่ส่งเสริมทัศนคติและความเชื่ออำนาจภายใน

---

^๑ Katkovsky, W.; Crandall, V.C. and Good, S. "Parent antecedents of Children's belief in internal-external control of reinforcements in intellectual achievement situation," Child Development, 1967, 38, 765-776.